Sygn. akt: KIO 4834/26

POSTANOWIENIE

Warszawa, dnia 19 października 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza – w składzie:

Przewodniczący:Robert Siwik

Członkowie:Bartosz Stankiewicz

Joanna Stankiewicz-Baraniak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym bez udziału stron w dniu 19 października 2026 r.

w Warszawie odwołania do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 28 września 2026 r. przez wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia: **Przedsiębiorstwo Drogowo – Mostowe S.A. z siedzibą w Dębicy** oraz **POLDIM Sp. z o.o. z siedzibą w Dębicy**(„Odwołujący"),

w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego: **Gmina Miejska Lubaczów** („Zamawiający")

postanawia:

1.Umorzyć postępowanie odwoławcze.

2.Nakazać zwrot z rachunku bankowego Urzędu Zamówień Publicznych na rzecz Odwołującego – wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia: Przedsiębiorstwo Drogowo – Mostowe S.A. z siedzibą w Dębicy oraz POLDIM Sp. z o.o. z siedzibą w Dębicy kwoty 10 000 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych zero groszy), stanowiącą uiszczony wpis od odwołania.

Na orzeczenie – w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia – przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący:……..

Członkowie:……..

……..

Sygn. akt: KIO 4834/26

Uzasadnienie

W dniu w dniu 28 września 2026 r. wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia: **Przedsiębiorstwo Drogowo – Mostowe S.A. z siedzibą w Dębicy**oraz **POLDIM Sp. z o.o. z siedzibą w Dębicy** (dalej jako „**Odwołujący**") wnieśli odwołanie do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego przez **Gmina Miejska Lubaczów**(dalej jako „**Zamawiający**") na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm., „**Pzp**") w trybie podstawowym bez negocjacji pn.: „*Budowa zbiorników retencyjnych na terenie Gminy Miejskiej Lubaczów*"[znak sprawy: RIR.III.271.7.2026], zwane dalej „**Postępowaniem**".

Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych z dnia 30.07.2026 r. pod nr 2026/BZP 00370145.

Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie:

„*(1) art. 108 ust. 1 pkt 5 Pzp w związku z art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a Pzp, poprzez zaniechanie wykluczenia z Postępowania wykonawcy UNI - DEKOR, pomimo że zachodzą wiarygodne przesłanki pozwalające stwierdzić, że wykonawca UNI - DEKOR zawarł z innym wykonawcą biorącym udział w tym samym Postępowaniu (R.) porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji między wykonawcami w Postępowaniu;*

(2) art. 108 ust. 1 pkt 5 Pzp w związku z art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a Pzp, poprzez zaniechanie wykluczenia z Postępowania wykonawcy R., pomimo że zachodzą wiarygodne przesłanki pozwalające stwierdzić, że wykonawca R. zawarł z innym wykonawcą biorącym udział w tym samym Postępowaniu (UNI - DEKOR) porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji między wykonawcami w Postępowaniu;

(3) art. 226 ust. 1 pkt 7 Pzp w związku z art. 3 ust. 1 oraz art. 15 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji („Uznk") w związku z art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów („Uokik") poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy UNI-DEKOR oraz oferty wykonawcy R., pomimo że ich złożenie – w warunkach porozumienia dwóch konkurujących ze sobą wykonawców, obejmującego w istocie rozstawienie ofert w tym samym postępowaniu i wyeliminowanie mechanizmu konkurencji cenowej między nimi – stanowi czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu Uznk;

(4) ewentualnie, art. 108 ust. 1 pkt 5 Pzp w zw. z art. 128 ust. 4 Pzp poprzez zaniechanie wezwania wykonawców UNI-DEKOR oraz R. do wykazania, że oferty te były przygotowywane niezależnie od siebie;

(5) art. 239 Pzp poprzez dokonanie wadliwego wyboru oferty złożonej przez UNI-DEKOR w sytuacji, gdy oferta ta podlega odrzuceniu z uwagi na fakt, że została złożona w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji, a w stosunku do tego wykonawcy zachodzą podstawy wykluczenia;

a w konsekwencji:

(6) art. 16 pkt 1-3 Pzp poprzez przeprowadzenie Postępowania w sposób niezapewniający zachowania uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, proporcjonalności i przejrzystości".

Odwołujący wnosił o uwzględnienie odwołania i nakazanie Zamawiającemu:

„*(1) unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej;*

(2) odrzucenia oferty wykonawcy UNI-DEKOR na skutek złożenia jej w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji oraz z uwagi na ziszczenie się podstawy wykluczenia z art. 108 ust. 1 pjt 5 Pzp;

(3) odrzucenia oferty wykonawcy R. na skutek złożenia jej w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji oraz z uwagi na ziszczenie się podstawy wykluczenia z art. 108 ust. 1 pjt 5 Pzp;

(4) dokonania ponownego badania i oceny ofert oraz dalszych czynności w Postępowaniu z pominięciem oferty UNI-DEKOR;

(5) ewentualnie, wezwanie wykonawcy UNI-DEKOR oraz R. do złożenia wyjaśnień mających na celu wykazanie, że oferty tych wykonawców przygotowywane były samodzielnie".

Odwołujący wskazywał, że posiada interes we wniesieniu odwołania, ponieważ „*Gdyby Zamawiający przeprowadził czynności w Postępowaniu zgodnie z przepisami Pzp i prawidłowo ocenił stan faktyczny, odrzuciłby ofertę wykonawcy UNI-DEKOR i wówczas pierwszą pozycję w rankingu ofert uzyskałaby oferta Odwołującego. Aktualnie oferta Odwołującego plasuje się na drugiej pozycji.*"

Do postępowania odwoławczego nie przystąpił żaden z wykonawców.

Zamawiający w odpowiedzi na odwołanie z dnia 16 października 2026 r. częściowo uwzględnił wniesione odwołanie, tj. w zakresie:
„*a) zarzut wskazany w części I pkt 4 odwołania, dotyczący naruszenia art. 108 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 128 ust. 4 ustawy PZP przez zaniechanie wezwania wykonawców UNI-DEKOR oraz T.R. i M.T., wspólników R. & Trębacz s.c., do wyjaśnienia niezależności przygotowania złożonych ofert;*
b) zarzut wskazany w części I pkt 6 odwołania wyłącznie w zakresie, w jakim naruszenie zasad określonych w art. 16 pkt 1–3 ustawy Pzp wynika z zaniechania czynności wyjaśniających wskazanych w lit. a.

Uwzględnienie powyższych zarzutów oznacza uznanie potrzeby przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego. Nie obejmuje uznania twierdzenia, że wykonawcy zawarli porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji lub złożyli oferty w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji.

W pozostałym zakresie, tj. w odniesieniu do zarzutów wskazanych w części I pkt 1–3 i 5 oraz pkt 6 w zakresie wykraczającym poza opisane zaniechanie wyjaśnień, Zamawiający nie uwzględnia zarzutów na podstawie obecnie zgromadzonego materiału, z przyczyn przedstawionych poniżej".

Zamawiający wnosił m.in. o:
„*a) umorzenie postępowania odwoławczego w zakresie zarzutów uwzględnionych w pkt 1 niniejszego pisma, na podstawie art. 522 ust. 4 ustawy Pzp, jeżeli zostaną spełnione określone w tym przepisie warunki dotyczące przystąpienia i sprzeciwu uczestników postępowania;*
b) oddalenie odwołania w pozostałym zakresie, w szczególności w odniesieniu do zarzutów i żądań zmierzających do nakazania odrzucenia ofert UNI-DEKOR oraz wspólników R. & Trębacz s.c. z powodu niedozwolonego porozumienia lub czynu nieuczciwej konkurencji, wobec niewykazania — w ocenie Zamawiającego na obecnym etapie — dostatecznych podstaw do takiego rozstrzygnięcia".

W odpowiedzi na odwołanie Zamawiający poinformował także, że:
„*Zamawiający 5 października 2026 r. unieważnił czynność wyboru najkorzystniejszej oferty dokonaną 22 września 2026 r., dotyczącą oferty nr 2 złożonej przez Firmę Handlowo-Usługową UNI-DEKOR T.B..*

Zamawiający uznał, że przed dokonaniem wyboru należało wyjaśnić okoliczności związane z jednoczesnym złożeniem własnej oferty przez wspólników R. & Trębacz s.c., udostępnieniem przez nich zasobów UNI-DEKOR, przewidzianym podwykonawstwem oraz niezłożeniem dokumentów w związku z ich własną ofertą.

Unieważnienie wyboru odpowiada żądaniu wskazanemu w części II pkt 1 odwołania. Zamawiający przeprowadzi również czynności wyjaśniające objęte żądaniem ewentualnym wskazanym w części II pkt 5 odwołania.

Nie oznacza to uwzględnienia żądań odrzucenia ofert ani żądania ponownego badania ofert z pominięciem oferty UNI-DEKOR".

Odwołujący w piśmie z dnia 14 października 2026 r. wnosił także o umorzenie postępowania odwoławczego, wskazując:

„*wnoszę o umorzenie postępowania odwoławczego zainicjowanego odwołaniem z dnia 28 września 2026 roku, z uwagi na jego bezprzedmiotowość.*

Odwołujący informuje, iż Zamawiający, pismem z dnia 5 października 2026 roku zawiadomił wszystkich wykonawców, że działając w ramach autokontroli, w celu zapewnienia zgodności Postępowania z art. 16 oraz art. 17 ust. 2 Pzp, unieważnia czynność wyboru najkorzystniejszej oferty dokonaną w dniu 22 września 2026 roku, dotyczącą oferty nr 2 złożonej przez Firmę Handlowo-Usługową UNI-DEKOR T.B..

We wspomnianym zawiadomieniu z dnia 5 października 2026 roku Zamawiający wskazał, iż w związku z zarzutami przedstawionymi w odwołaniu wniesionym w dniu 28 września 2026 roku przez Odwołującego, stwierdził potrzebę uzupełnienia ustaleń dotyczących niezależności przygotowania ofert wykonawcy UNI-DEKOR oraz wykonawcy R. & Trębacz s.c. a w szczególności okoliczności mogących wskazywać na zawarcie przez tych wykonawców porozumienia mającego na celu zakłócenie konkurencji oraz na złożenie oferty w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji. Zamawiający zadeklarował przystąpienie do ponownego badania i oceny ofert w tym zakresie, w tym skierowanie do obu wykonawców odrębnych wezwań do złożenia wyjaśnień i dokumentów.

W konsekwencji powyższego należy uznać, że w ramach postępowania odwoławczego (szerzej: w obrocie prawnym) nie istnieje decyzja będąca przedmiotem odwołania z dnia 28 września 2028 roku. Innymi słowy nie istnieje tzw. substrat zaskarżenia".

Izba ustaliła i zważyła, co następuje:

Zgodnie z art. 568 pkt 2 ustawy Pzp Izba umarza postępowania odwoławcze, w formie postanowienia, w przypadku stwierdzenia, że dalsze postępowanie stało się z innej przyczyny zbędne lub niedopuszczalne. Zgodnie ze stanowiskiem doktryny: podstawą do umorzenia postępowania jest również stwierdzenie przez Izbę, że postępowanie stało się z innej przyczyny zbędne lub niedopuszczalne. Ustawodawca nie doprecyzował, o jakie sytuacje chodzi. Z pewnością dyspozycją przepisu objęte będą sytuacje utraty bytu prawnego przez stronę odwołania, na skutek likwidacji lub śmierci odwołującego. Wydaje się również, że podstawa umorzenia zaistnieje, kiedy Zamawiający dokona unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej, co powoduje, że czynność, wobec której wniesiono odwołanie nie istnieje. Tym samym nie istnieje tzw. substrat zaskarżenia, będący podstawą dla wykonawcy do wniesienia środka ochrony prawnej oraz niezbędny do tego, aby Izba mogła merytorycznie rozpoznać odwołanie i stwierdzić, czy Zamawiający dopuścił się naruszenia przepisów Pzp.

Wyżej opisana sytuacja zaistniała w przedmiotowym postępowaniu odwoławczym. Zamawiający, po wniesieniu odwołania, pismem z dnia 5 października 2026 roku, zawiadomił wszystkich wykonawców biorących udział w Postępowaniu o unieważnieniu czynności wyboru oferty najkorzystniejszej, którą uprzednio była oferta Przystępującego. Tym samym Izba stwierdziła, że odwołanie wniesione w dniu 28 września 2026 r. dotyczy czynności Zamawiającego, które na chwile obecną nie istnieją. Poprzez unieważnienie czynności wyboru tej oferty w postępowaniu, zaszła podstawa do umorzenia postępowania odwoławczego w oparciu o art. 568 pkt 2 ustawy Pzp. Zgodnie z tym przepisem Izba umarza postępowania odwoławcze, w formie postanowienia, w przypadku stwierdzenia, że dalsze postępowanie stało się z innej przyczyny zbędne lub niedopuszczalne.

Izba zwraca w tym miejscu uwagę, że zgodnie z treścią art. 552 ust. 1 ustawy Pzp, wydając orzeczenie, bierze pod uwagę stan rzeczy ustalony na moment zamknięcia postępowania odwoławczego. Ustawodawca przewidział zatem sytuację, w której może dojść do zmian w toku postępowania o udzielenie zamówienia, co Izba zobowiązana jest uwzględnić wydając orzeczenie.

Należy również wskazać, że przepisy ustawy Pzp nie zobowiązują zamawiającego do zawieszenia postępowania o udzielenie zamówienia w sytuacji, w której wykonawca wniesie odwołanie. Zgodnie z treścią przepisu art. 552 ust. 1 ustawy Pzp, podobnie jak przypadku art. 316 § 1 kpc, w myśl którego podstawą wydania przez sąd wyroku jest stan

rzeczy istniejący w chwili w zamknięcia rozprawy - nakazuje uwzględnienie aktualnego stanu faktycznego w postępowaniu o udzielenie zamówienia.

Ponadto stan rzeczy, o którym mowa w przepisie art. 552 ust. 1 ustawy Pzp należy analogicznie, jak w art. 316 § 1 kpc, interpretować jako okoliczności faktyczne ustalone przed zamknięciem rozprawy oraz stan prawny t j. obowiązujące przepisy, które mogą stanowić podstawę rozstrzygnięcia (wyrok SN z 25 czerwca 2015 r., sygn. akt: V CSK 535/14, wyrok Sądu Apelacyjnego ze Szczecina z 13 września 2018 r., sygn. akt: I Aga 159/18).

Rolą ustalenia stanu rzeczy na moment zamknięcia postępowania odwoławczego jest uwzględnienie aktualnego stanu faktycznego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Izba jest więc w takim przypadku zobowiązana uwzględnić czynności zamawiającego, które miały miejsce po wniesieniu odwołania, do czasu wydania orzeczenia w sprawie. Skoro Zamawiający unieważnił czynności dokonane wcześniej w postępowaniu i unieważnił czynność wyboru oferty, tym samym czynność stanowiąca podstawę wniesienia środka ochrony prawnej przestała istnieć. Zaskarżenie czynności, która w kształcie wskazanym w odwołaniu już nie istnieje, nie daje podstaw Izbie do stwierdzenia naruszenia przepisów przez Zamawiającego i nie może być podstawą do wydania orzeczenia merytorycznego. Uznać w takiej sytuacji w ocenie składu orzekającego Izby należało, że prowadzenie dalszego postępowania odwoławczego było bezcelowe, czyli jak stanowi przepis Pzp - zbędne. Jest to przesłanka umożliwiająca umorzenie postępowania odwoławczego i zdaniem Izby może być ona wykorzystywana właśnie w podobnych sytuacjach.

O kosztach postępowania odwoławczego Izba orzekła na podstawie art. 557, art. 574 i art. 575 ustawy Pzp w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania z dnia 30 grudnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2437), nakazując dokonanie na rzecz odwołującego zwrotu z rachunku Urzędu Zamówień Publicznych kwoty uiszczonej tytułem wpisu.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Przewodniczący:……..

Członkowie:……..

……..